

การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริมพัฒนาความเข้มแข็งองค์กร
สถานักเรียนเด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน
สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

DEVELOPMENT OF MANAGEMENT STRATEGIES TO PROMOTE AND DEVELOP
ORGANIZATIONAL STRENGTH CHILDREN' S STUDENT COUNCIL YOUTH IN SCHOOL
ACCORDING TO THE CONCEPT OF PROMOTING STUDENT LEADERSHIP IN TO PRACTICE IN
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 1
UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION

ศรายุทธ ธีศรีชัย*
Sarayut Thisrichai

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษารอบแนวคิดภาวะผู้นำนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 2) เพื่อศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน 3) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน และ 4) เพื่อประเมินผลการนำกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 201 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ PNI_{modified}

ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิด ประกอบด้วยแนวคิดหลัก 2 ประเด็น คือ แนวคิดงานส่งเสริม พัฒนาสร้าง ความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาประกอบด้วย 4 งานหลัก และ 9 งานย่อย และแนวคิดคุณลักษณะภาวะผู้นำนักเรียนประกอบด้วยคุณลักษณะ 7 ด้าน 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) กลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก 9 กลยุทธ์รอง และ 29 วิธีดำเนินการ และ 4) ผลการประเมินผลการนำกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : กลยุทธ์การบริหารองค์กรสถานักเรียน/ การส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน

*รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

“เรียนดี มีความสุข”

Abstract

The purpose of this study were to 1) study the concept of student leadership in the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 2) study the weaknesses, strengths, opportunities, and threats of promotion administration. Develop the strength of student council organizations, children, and youth in educational institutions according to the concept of promoting student leadership. 3) develop promotion management strategies Develop the strength of student council organizations, children, and youth in educational institutions according to the concept of promoting student leadership. 4) evaluate the results of leadership. Promotion management strategy Develop the strength of student council organizations, children, and youth in school according to the concept of promoting student leadership into practice in educational institutions using mixed research methods. The total sample group was 201 people. Statistics used in the analysis were percentage, mean, standard deviation, and $PNI_{modified}$

The results of the research found that 1) the conceptual framework consists of 2 main concepts: the concept of promotion work; Develop and strengthen The organization of student councils, children, and youth in school consists of 4 main tasks and 9 sub-tasks, and the concept of student leadership characteristics consists of 7 characteristics. 2) The current condition of promotion administration Develop the strength of student council organizations, children, and youth in school according to the concept Promoting student leadership in the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 is overall at a high level. 3) Promotion management strategy. Develop the strength of student council organizations, children, and youth in school according to the concept of promoting student leadership, consisting of 4 main strategies, 9 secondary strategies, and 29 methods of implementation.

Keyword : Student Council Organization Management Strategy/ Student Leadership Promotion

บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกในการหล่อหลอมให้ผู้เรียนรู้จักหน้าที่ และเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลัก ในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งคนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580, 2561)

หากแต่ในสถานการณ์ปัจจุบันการไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันและพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลที่นิยมใช้ความรุนแรงได้แพร่กระจายไปสู่ชนาประเทศมากขึ้น ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นของคนใน

“เรียนดี มีความสุข”

สังคมมีมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความไม่สงบ ประชาชนมีความหวาดระแวงและขาดความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินประเทศขาดความมั่นคงและความสงบสุข อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศได้รับผลกระทบ ระบบการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้ประชาชนสามารถคิดวิเคราะห์ มีเหตุผล เข้าใจและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างแต่ไม่แตกแยก รวมทั้งการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธีและสมานฉันท์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

จากปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าเยาวชนขาดความรับผิดชอบขาดความตระหนักรู้และการปฏิบัติตนในสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของความเป็นพลเมืองที่ต้องพึงมีและปฏิบัติให้เหมาะสมถูกต้องควบคู่กันไป ดังนั้นสำหรับเด็กวัย 13 - 25 ปี แนวทางการแก้ไขปัญหาคือการพัฒนาเด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการป้องกันปัญหาความรุนแรงในสถานศึกษา การป้องกันปัญหาอาชญากรรมในเด็กและเยาวชนในและนอกสถานศึกษา การเรียนการสอนในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 เด็กและเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากสื่อออนไลน์ การแสดงออกทางการเมืองของนักเรียน (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2564)

งานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญในการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษาในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของเด็กนักเรียน สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดตั้งองค์กรสภาเด็กนักเรียนในสถานศึกษา และส่งเสริมพัฒนา ยกระดับการมีส่วนร่วมของนักเรียนในสถานศึกษา เนื่องจากสถานักเรียนเปรียบเสมือนเวทีสำหรับฝึกให้นักเรียนเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง คือ รู้จัก การเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบในหน้าที่และเป็นประโยชน์ในการปกครองโดย แบ่งเบาภาระของครูได้เป็นอย่างมาก (สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในฐานะหน่วยงานทางการศึกษาที่มีหน้าที่กำกับ ดูแล และขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 67 โรงเรียน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ จัดการศึกษาวิถีใหม่ บนพื้นฐานความหลากหลาย สู่เป้าหมายความเป็นหนึ่ง โดยเฉพาะในพันธกิจด้านจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและด้านจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ วิชาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน จะเห็นได้ว่าเขตพื้นที่การศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักหน้าที่ มีความพร้อมในการพลเมืองที่มีคุณภาพ และเป็นพลโลกที่เข้มแข็ง

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางเชิงรุกในการพัฒนาความเป็นพลเมืองโลกและพร้อมที่จะรับมือต่อความเสี่ยงที่จะนำความเสียหายมาสู่สถานศึกษาและผู้เรียน ภายใต้แนวคิดพลเมืองที่เข้มแข็ง เนื่องจากเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อม และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศเข้าสู่ความเป็นสากลของโลกในอนาคต

“เรียนดี มีความสุข”

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษากรอบแนวคิดภาวะผู้นำนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. เพื่อประเมินผลการนำกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 67 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 67 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมประชาธิปไตย โรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 201 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) เท่ากับ 0.67-1.00 จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน จากนั้นทดลองใช้แบบสอบถาม (Try out) แล้ววิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient reliability) ซึ่งผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.99

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ จากสูตร $PNI_{modified}$ เพื่อกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม จากการวิเคราะห์ SWOT

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนากลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน โดยร่างเป็นกลยุทธ์ฉบับที่

“เรียนดี มีความสุข”

1 และจัดทำตาราง TOWS Matrix จากนั้นนำ SWOT ที่วิเคราะห์มาใส่ตาราง TOWS โดยเรียงค่าดัชนี PNI_{modified} ของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามจากมากไปน้อย จากนั้นนำมาจับคู่เพื่อกำหนดกลยุทธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก นำร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 1 ที่ได้ไปตรวจสอบความเหมาะสม เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินกลยุทธ์ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) แล้วนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเป็นร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 2 โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 2 ในด้านการนำไปใช้เพื่อพัฒนาไปสู่กลยุทธ์ฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลการนำกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริมพัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการ ดังนี้

5.1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อมอบนโยบายและกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริมพัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

5.2 จัดทำเอกสารแนวทางการนำนโยบายและกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริมพัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

5.3 จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนานักเรียนแกนนำองค์กรสถานักเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน และเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการสถานักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

5.4 โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 นำกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 นำลงไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาโดยนำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในคู่มือการใช้กลยุทธ์

5.5 ประเมินความพึงพอใจการนำกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริมพัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 5 ตอน คือ 1) ผลการศึกษากรอบแนวคิดภาวะผู้นำนักเรียน 2) ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ 3) ผลการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภาวะคุกคาม 4) ผลการพัฒนากลยุทธ์จากการวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix และ 5) ผลการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

“เรียนดี มีความสุข”

1) ผลการศึกษากรอบแนวคิดภาวะผู้นำนักเรียน

จากการศึกษากรอบแนวคิดพบว่าในภาพรวมและรายด้านของกรอบแนวคิดงานส่งเสริมพัฒนาสร้างเสริมความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษามีความเหมาะสมและเป็นไปได้ร้อยละ 100 โดยด้านส่งเสริม พัฒนาสร้างเสริมความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ส่งเสริม พัฒนาสร้างเสริมความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา 2) สนับสนุนการจัดตั้งสถานักเรียนในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด และระดับชาติ 3) ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม โครงการ และสมัชชานักเรียนในทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ และ 4) ติดตาม กำกับดูแล ประเมินผล ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำนักเรียน ประกอบด้วย 1) ด้านวิสัยทัศน์แห่งผู้นำ 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น 3) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง 4) ด้านทักษะการแก้ปัญหา 5) ด้านความซื่อสัตย์ 6) ด้านความเสียสละ และ 7) ด้านความรับผิดชอบ

2) ผลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานส่งเสริมพัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำ

2.1 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตามการส่งเสริมพัฒนาสร้างเสริมความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา ตามแนวคิดการส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำ ในภาพรวม การส่งเสริมพัฒนาสร้างเสริมความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สนับสนุนการจัดตั้งสถานักเรียนในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด และระดับชาติ ($\bar{X} = 4.416$, S.D.=0.49) รองลงมาคือ ติดตาม กำกับดูแล ประเมินผล และรวบรวมผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.399$, S.D.=0.496) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ส่งเสริม พัฒนาสร้างเสริมความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.364$, S.D.=0.479)

สภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม โครงการ และสมัชชานักเรียนในทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.667$, S.D.=0.491) รองลงมาคือ ติดตาม กำกับดูแล ประเมินผล และรวบรวมผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.638$, S.D.=0.494) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ส่งเสริม พัฒนาสร้างเสริมความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.458$, S.D.=0.496)

2.2 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่า สภาพปัจจุบันของการส่งเสริม พัฒนาสร้างเสริมความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา ตามแนวคิดการส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านเทคโนโลยี($\bar{X} = 4.354$, S.D.=0.502) รองลงมาคือ ด้านสภาพสังคม ($\bar{X} = 4.351$, S.D.=0.504) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ ($\bar{X} = 4.332$, S.D.=0.483)

สภาพที่พึงประสงค์ของการส่งเสริม พัฒนาสร้างเสริมความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา ตามแนวคิดการส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านสภาพ

สังคม ($\bar{X} = 4.548$, S.D.=0.489) รองลงมาคือ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ ($\bar{X} = 4.532$, S.D.=0.491) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านสภาพเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.520$, S.D.=0.505)

3) ผลการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำ

3.1 จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการส่งเสริม พัฒนาสร้าง ความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา ตามแนวคิดการส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวมการส่งเสริม พัฒนาสร้าง ความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม โครงการ และสมัชชานักเรียนในทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ ($PNI_{modified} = 0.062$) รองลงมาคือ ติดตาม กำกับดูแล ประเมินผล และรวบรวมผลการดำเนินงาน($PNI_{modified} = 0.054$) ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ สนับสนุนการจัดตั้งสถานักเรียนในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด และระดับชาติ ($PNI_{modified} = 0.043$)

3.2 จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการส่งเสริม พัฒนาสร้าง ความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา ตามแนวคิดการส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในภาพรวม จำแนกตามรายคุณลักษณะภาวะผู้นำนักเรียนพบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ ด้านทักษะการแก้ปัญหา ($PNI_{modified} = 0.060$) รองลงมาคือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น($PNI_{modified} = 0.056$) ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านความซื่อสัตย์ ($PNI_{modified} = 0.046$)

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ SO/ST/WO/WT ของการบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชน ในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน

การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชน ในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน	การเมืองและนโยบายของรัฐ (P)	สภาพเศรษฐกิจ (E)	สภาพสังคม (S)	เทคโนโลยี (T)
1. ส่งเสริม พัฒนาสร้าง ความเข้มแข็ง องค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา	ST	ST	ST	ST
2. สนับสนุนการจัดตั้งสถานักเรียนในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด และระดับชาติ	SO	SO	SO	SO
3. ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม โครงการ และสมัชชานักเรียนในทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ	WO	WO	WO	WO
4. ติดตาม กำกับดูแล ประเมินผล และรวบรวมผลการดำเนินงาน	WT	WT	WT	WT

4) ผลการพัฒนากลยุทธ์จากการวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix

ผู้วิจัยได้รวมแนวกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชน ในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก 9 กลยุทธ์รอง และ 29 วิธีดำเนินการ โดยมีรายละเอียดของกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ ดังนี้

ตาราง 2 กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีการดำเนินงานการบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กร สถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
1. ปฏิรูปการติดตาม กำกับดูแลประเมินผล และรวบรวมผล การดำเนินงาน	1.1 ปฏิรูปการส่งเสริม ดูแล กำกับ ติดตาม นิเทศ และ ประเมินผล เพื่อพัฒนาการ ดำเนินกิจกรรมสถานักเรียน ตามคุณลักษณะผู้นำนักเรียน ใน 5 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ แห่งผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ ดีต่อผู้อื่น ด้านความเชื่อมั่น ในตนเอง ด้านทักษะการ แก้ปัญหา ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความรับผิดชอบ	1) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและต้นสังกัดพัฒนา ศึกษานิเทศก์ หรือเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ ทักษะ และความ เชื่อวางในการให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเพื่อกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมสภา นักเรียน 2) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและต้นสังกัดพัฒนาระบบ สารสนเทศอัจฉริยะในการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานในการให้ดูแล กำกับติดตาม นิเทศ และ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียน 3) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและต้นสังกัดพัฒนาและ กำหนดตัวชี้วัดในการติดตาม กำกับดูแล ประเมินผลการ ดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนใน 5 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ แห่งผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น ด้านความเชื่อมั่น ในตนเอง ด้านทักษะ การแก้ปัญหา ด้านความซื่อสัตย์ และ ด้านความรับผิดชอบ 4) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและต้นสังกัดขับเคลื่อน เทคนิคการทบทวนหลังปฏิบัติ งาน (After Action Review: AAR) หลังสิ้นสุดกิจกรรมโครงการต่างๆ โดยให้ ครูและนักเรียนได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน
	1.2 เร่งสนับสนุนให้โรงเรียน เผยแพร่ต้นแบบกิจกรรมสภา นักเรียนดีเด่นตามคุณลักษณะ ผู้นำนักเรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์แห่งผู้นำ ด้าน ทักษะการแก้ปัญหา และด้าน ความเสียสละ	1) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและต้นสังกัดจัดการ ประกวดโรงเรียนต้นแบบกิจกรรมสถานักเรียนดีเด่น เพื่อ เสริมสร้างขวัญกำลังใจและยกย่องโรงเรียนที่มีการดำเนิน กิจกรรมสถานักเรียนที่เป็นแบบอย่างได้ 2) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและต้นสังกัดให้การ สนับสนุนจัดทำสื่อวีดิทัศน์ถอดบทเรียนการดำเนิน กิจกรรมสถานักเรียนเผยแพร่ต่อสาธารณชน

“เรียนดี มีความสุข”

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดจัดเวทีเสวนาและเปลี่ยนความคิดเห็นแนวปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษาต้นแบบกิจกรรมสถานักเรียนต่อสถานศึกษาในสังกัด</p> <p>4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดจัดทำเอกสารและสื่อดิจิทัลเผยแพร่แนวทางจัดกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำนักเรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์แห่งผู้นำ ด้านทักษะการแก้ปัญหา และด้านความเสียสละ</p>
	<p>1.3 เร่งส่งเสริมให้โรงเรียนสรุปรายงานผลการดำเนินการสถานักเรียน ระดับโรงเรียน และระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามคุณลักษณะผู้นำนักเรียน ใน 4 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์แห่งผู้นำ ด้านทักษะ การแก้ปัญหา ด้านความเสียสละ และด้านความรับผิดชอบ</p>	<p>1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดจัดทำรูปแบบการรายงานผลการดำเนินการสถานักเรียนที่สอดคล้องกับเป้าหมาย ในการดำเนินงาน และสะท้อนให้เห็น แนวทางการพัฒนา</p> <p>2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดพัฒนาระบบการรายงานผลการดำเนินการสถานักเรียนในรูปแบบออนไลน์</p> <p>3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัด จัดทำระบบการรายงานในลักษณะบูรณาการ โดยครอบคลุมคุณลักษณะผู้นำนักเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์แห่งผู้นำ ด้านทักษะการแก้ปัญหา ด้านความเสียสละ และด้านความรับผิดชอบ</p>
<p>2. พัฒนาการส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมโครงการ และสมัชชานักเรียนในทุกกระดับให้มีประสิทธิภาพ</p>	<p>2.1 สนับสนุนให้โรงเรียนเข้าร่วมการแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนในระดับต่าง ๆ ตามคุณลักษณะผู้นำนักเรียน ใน 2 ด้าน คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรับผิดชอบ</p>	<p>1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาจัดทำคู่มือการพัฒนากิจกรรมสถานักเรียนสู่การแข่งขัน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการศึกษาและเตรียมความพร้อมสู่การแข่งขันของสถานศึกษาในสังกัด</p> <p>2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริม การจัดการแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนทั้งในระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับประเทศ</p> <p>3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือได้ ด้านทรัพยากรและบุคลากรในการให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาผู้นำนักเรียนในการเข้าร่วมการแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรับผิดชอบ</p>
	<p>2.2 ส่งเสริมให้สถานักเรียนของโรงเรียนดำเนินโครงการที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคม ตามคุณลักษณะผู้นำนักเรียนใน 2 ด้าน คือ</p>	<p>1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดพัฒนาแนวทางและคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะผู้นำนักเรียน โดยเฉพาะด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรับผิดชอบ เผยแพร่แก่สถานศึกษาในสังกัด</p>

“เรียนดี มีความสุข”

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	ด้านทักษะการแก้ปัญหา และด้านทักษะความซื่อสัตย์	2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดร่วมลงนามข้อตกลงกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในความร่วมมือ ในการจัดกิจกรรมสภานักเรียนที่หลากหลาย 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวบรวม วิธีปฏิบัติและนวัตกรรมที่เป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมสภานักเรียนเพื่อเผยแพร่ต่อสถานศึกษาในสังกัดและสาธารณชน
3. ส่งเสริมการสร้าง ความเข้มแข็ง องค์กร สภานักเรียน เด็ก เยาวชน ในสถานศึกษา	3.1 ส่งเสริมให้โรงเรียน สร้างความเข้มแข็งองค์กรสภานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา ตามคุณลักษณะผู้นำนักเรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ แห่งผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ที่ดีต่อผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา	1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดเสริมพลังอำนาจในการสร้างผู้นำนักเรียน ผู้นำครู และผู้นำชุมชน เพื่อเป็นแกนนำ ในการจัดการและจัดทำกิจกรรมสภานักเรียน 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดเพิ่มช่องทางในการสื่อสารผ่านระบบเทคโนโลยีการสื่อสาร (ICTs) และสื่อสังคมเพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานร่วมกัน การประสานความร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดจัดเวทีเสวนาให้กับผู้นำสภานักเรียน ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน โดยเฉพาะในด้านวิสัยทัศน์แห่งผู้นำด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่นและด้านทักษะการแก้ปัญหา
	3.2 ส่งเสริม สนับสนุน ให้โรงเรียนดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากร ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ในการเสริมสร้างคุณลักษณะภาวะผู้นำตามคุณลักษณะผู้นำนักเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์แห่งผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และด้านความซื่อสัตย์	1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดสนับสนุน การศึกษาและการฝึกอบรมครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนากิจกรรมสภานักเรียน 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาของครูและผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาการกิจกรรมสภานักเรียนและ สร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดสนับสนุนการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อให้ครูได้กิจกรรมสภานักเรียนในด้านวิสัยทัศน์แห่งผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และด้านความซื่อสัตย์ และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ยกระดับการ สนับสนุนการจัดตั้งสภา นักเรียน ในสถานศึกษา และ เขตพื้นที่การศึกษา	4.1 ส่งเสริม สนับสนุน ให้โรงเรียนสร้างเครือข่ายสภานักเรียนกับองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชนตามคุณลักษณะผู้นำนักเรียน	1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดจัดกิจกรรม Boot Camp เพื่อเปิดโอกาส ให้ผู้นำนักเรียนจากสถานศึกษาในสังกัด ได้มีโอกาสสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ภาพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

“เรียนดี มีความสุข”

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	ใน 6 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ แห่งผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ ดีต่อผู้อื่น ด้านความเชื่อมั่น ในตนเอง ด้านทักษะการ แก้ปัญหา ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความเสียสละ	2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดจัดทำ แพลตฟอร์มการเผยแพร่ผลงานและ ผลการดำเนินการ กิจกรรมสถานักเรียน ต่อสาธารณชน 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดจัดกิจกรรม ทัศนศึกษาหน่วยงานเอกชน หรือหน่วยงานรัฐ เพื่อ เสริมสร้างประสบการณ์นอกห้องเรียนให้กับผู้นำนักเรียน 4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดส่งเสริมการ จัดกิจกรรมร่วมกับท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอกในการ พัฒนาภาวะผู้นำและจิตอาสา โดยเปิดโอกาสให้ผู้นำ นักเรียนจากโรงเรียนในสังกัดเป็นคณะกรรมการในการ ดำเนินงาน เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนด้านวิสัยทัศน์ แห่งผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น ด้านความเชื่อมั่น ในตนเอง ด้านทักษะการแก้ปัญหา ด้านความซื่อสัตย์ และ ด้านความเสียสละ
	4.2 ส่งเสริมให้โรงเรียน ดำเนินการจัดประชุมสภา นักเรียนระดับเขตพื้นที่ การศึ กษา คัด เลือ ก คณะกรรมการสถานักเรียน ระดับเขตเพื่อเป็นผู้แทน เข้า ร่วมเป็นสมาชิกสถานักเรียน ระ ดับ ประ เทศ ตา ม คุณลักษณะผู้นำนักเรียนใน 2 ด้าน คือ ด้านทักษะการ แก้ปัญหาและด้านความ รับผิดชอบ	1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดสนับสนุนการ จัดประชุมสถานักเรียนระดับเขตพื้นที่อย่างน้อยภาคเรียน ละ 2 ครั้ง 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดดำเนินการให้ มีการจัดตั้งคณะกรรมการ สถานักเรียนระดับเขตพื้นที่ และมีปฏิทิน การดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดส่งเสริมให้ สถานักเรียนระดับเขตพื้นที่ จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาภาวะ ผู้นำนักเรียน ในด้านทักษะการแก้ปัญหาและด้านความ รับผิดชอบ

5) ผลการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

การประเมินผลการนำกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก
เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพ
รวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า มี 2 ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับ
มากที่สุด คือ ความพึงพอใจต่อแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาักเรียนแกนนำสถานักเรียนฯ และความพึงพอใจต่อการ
วิธีการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา
ตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ประเด็นอื่น ๆ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุด คือ กลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กร

“เรียนดี มีความสุข”

สถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สามารถดำเนินการได้ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

อภิปรายผล

ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัย 4 ประเด็น คือ 1) ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดภาวะผู้นำนักเรียน 2) จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน 3) กลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน และ 4) ผลการนำกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

1. ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดภาวะผู้นำนักเรียน เนื่องจากกรอบแนวคิดนี้มีที่มาจากกระทรวงศึกษาธิการซึ่งถือได้ว่าเป็นต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นเพื่อให้การขับเคลื่อนสถานักเรียนซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญในการพัฒนา นักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ใช้กระบวนการประชาธิปไตยและนำหลักธรรมาภิบาลมาดำเนินงาน โดยมีจุดมุ่งหมาย สำคัญของสถานักเรียน คือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องกระบวนการประชาธิปไตยวิถีประชาธิปไตย การเป็นผู้นำ การทำงานเป็นทีม และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาโรงเรียน โดยใช้กระบวนการ ประชาธิปไตยอันเป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียนเป็นกลไกในการดำเนินงาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และในส่วนแนวคิดคุณลักษณะภาวะผู้นำนักเรียน ประกอบด้วยคุณลักษณะ 7 ด้าน เนื่องจากแนวคิด คุณลักษณะภาวะผู้นำนักเรียน ในงานวิจัยครั้งนี้มีการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย และแนวคิดจากองค์การทาง การศึกษาทั้งในและต่างประเทศที่หลากหลาย ทำให้ได้กรอบแนวคิดที่ได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับคุณลักษณะ ภาวะผู้นำนักเรียนที่พึงประสงค์ และเป็นคุณลักษณะที่โรงเรียนมุ่งดำเนินการปลูกฝังและส่งเสริมให้กับนักเรียน ด้วยโรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติการทางการศึกษาที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด จึงมีบทบาทและหน้าที่ในการ ส่งเสริมและ พัฒนานักเรียนตามแผนการศึกษาแห่งชาติโดยมุ่งพัฒนาให้นักเรียน มีความสามารถในการคิด อย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการแก้ปัญหา มีเหตุมีผลในการตัดสินใจ ปรับใช้กระบวนการทางความคิดอย่างเป็น ระบบและสร้างสรรค์ ความเข้าใจความแตกต่างของวัฒนธรรมมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสามารถในการ ปรับตัวและมีความยืดหยุ่นในการทำงาน มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการเตรียม ความพร้อมให้นักเรียนในยุคการศึกษา 4.0 ที่มุ่งเน้นความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการพัฒนา ประเทศ (ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์, 2559)

2. จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กร สถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก สถานศึกษาเห็นถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนสถานักเรียนเพื่อช่วยพัฒนาเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้เป็น พลเมืองดีที่มีวินัยในตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต เชื่อมั่นในตนเอง เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม พุดเป็น ฟังเป็น คิดเป็น ทำเป็น มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ยกย่องผู้อื่น อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี เป็นผู้นำที่ดี เป็นผู้ตามที่ดี และปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมแวดล้อมได้ดี กิจกรรมสถานักเรียนจึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ และ

“เรียนดี มีความสุข”

เป็นกลไกสำคัญให้นักเรียนเห็นคุณค่าของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และเพื่อการพัฒนาสังคมในโรงเรียนให้เป็นสังคมประชาธิปไตย เป็นกระบวนการในการพัฒนา ศักยภาพการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีเป็นเวทีให้นักเรียนได้ฝึกทักษะและประสบการณ์ตามวิถี ชีวิตประชาธิปไตยและการใช้หลักธรรมาภิบาล สร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยอย่างสงบสุขเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการปลูกฝังจิตวิญญาณประชาธิปไตยและการใช้หลักธรรมาภิบาลให้แก่ นักเรียน (วีระศักดิ์ วงศ์นาแค, 2563)

3. กลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา ตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียน

กลยุทธ์ที่ 1 ปฏิรูปการติดตาม กำกับดูแล ประเมินผล และรวบรวมผลการดำเนินงาน ทั้งนี้ด้วยในปัจจุบันพบว่า ระบบการติดตาม กำกับดูแล ประเมินผล และรวบรวมผลการดำเนินงานในการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำนักเรียนในด้านต่าง ๆ ยังขาดการเชื่อมโยงจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดยังไม่สามารถพัฒนาระบบโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการรายงานสารสนเทศต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม ทั้งจำนวนนโยบาย ภารกิจ และโครงการจำนวนมากทำให้การให้ข้อเสนอแนะและกำกับดูแลจึงไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร ส่งผลให้ครูผู้รับผิดชอบขาดความรู้ความเข้าใจ หรือข้อเสนอแนะในการดำเนินงานสถานักเรียนซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาการส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม โครงการ และสมัชชานักเรียนในทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากในปัจจุบันจะพบว่าการประกวดแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียนมีให้เห็นเด่นชัดในการแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียนในระดับเขตพื้นที่ ระดับภูมิภาค และระดับจังหวัด ซึ่งยังไม่สามารถสะท้อนการดำเนินงานสถานักเรียนในบริบทที่แตกต่างกันได้อย่างเด่นชัด สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ที่พบว่า จากการดำเนินที่ผ่านมาแม้ว่าจะมีโรงเรียนหลายแห่งและหลายระดับจะประสบผลสำเร็จทางด้านกิจกรรมสถานักเรียนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนต้นแบบระดับชาติหรือระดับงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติก็ตาม จากการประเมินผลการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมสถานักเรียนในวาระต่าง ๆ พบว่ายังมีปัญหาในการดำเนินงานสถานักเรียนในด้านต่าง ๆ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการสร้าง ความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกรรมเพื่อส่งเสริมการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับองค์กรสถานักเรียนนั้นเป้าประสงค์เป็นไปเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้นำให้กับนักเรียนไปพร้อมกัน ดังนั้นโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาผู้นำนักเรียนจึงควรพัฒนาวิธีการดำเนินงานสถานักเรียนและพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้นำนักเรียนที่ดีไปพร้อมกันด้วย สอดคล้องกับ ชัยศาสตร์ คเชนทร์สุวรรณ (2563) ที่กล่าวว่าการก้าวเข้าสู่สังคมยุค 4.0 ของประเทศไทยนั้นมีความต้องการผู้นำที่มีศักยภาพ และมีภาวะผู้นำที่ดีซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติให้ทันต่อการกระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้ในการพัฒนาประเทศให้ไปสู่ความสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยกำลัง ที่สำคัญซึ่งเป็นเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีความพร้อมและมีพลังในการขับเคลื่อนองค์กรอย่างสร้างสรรค์ไปสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งการพัฒนาบุคคลให้มีศักยภาพและมีภาวะผู้นำนั้นจำเป็นต้องได้รับปลูกฝัง และพัฒนาให้ได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพตั้งแต่วัยเด็ก

กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับการสนับสนุนการจัดตั้งสถานักเรียนในสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานสถานักเรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น การมีส่วนร่วมจากทั้งหน่วยงานภายในและ

“เรียนดี มีความสุข”

ภายนอกเป็นเรื่องสำคัญ เพราะภาคีเครือข่ายด้านต่าง ๆ จะช่วยให้การดำเนินงานสถานักเรียนเป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อยทั้งในส่วนการช่วยเหลือด้านทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้ต่าง ๆ และช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้นำให้เกิดแก่นักเรียนอีกทางหนึ่ง สอดคล้องกับ เลิศพร อุดมพงษ์ (2564) สถานักเรียนเป็นสถาบันทางการเมืองหนึ่งในสถานศึกษาทุกแห่ง ทุกระดับทุกสังกัด ที่สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจทักษะและการตระหนักรู้ในความเป็นประชาธิปไตย ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสถานักเรียน โดยการจำลองระบบการเมืองใหญ่ มาทำเป็นแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ฝึกฝน ได้เรียนรู้ผ่านสถานการณ์จำลองในรูปแบบต่าง ๆ ทุกกระบวนการของสถานักเรียน

4. ผลการนำกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เนื่องจากคู่มือได้พัฒนา แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนแกนนำองค์กรสถานักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เป็นตัวอย่างในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนไว้อย่างหลากหลาย สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับวัยของผู้เรียนและบริบทของโรงเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน และมุ่งมั่นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรม เสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดี และส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่ดีอย่างรอบด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ควรต้องกำหนดแนวทางดำเนินการเชิงรุกในกลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาการส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม โครงการ และสมัชชานักเรียนในทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ อย่างเป็นรูปธรรม และมีความต่อเนื่อง
 - 1.2 ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรเพื่อส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งองค์กรสถานักเรียน เด็ก เยาวชนในสถานศึกษาตามแนวคิดการส่งเสริมภาวะผู้นำนักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการศึกษาพัฒนาคู่มือการดำเนินการแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศโรงเรียนต้นแบบกิจกรรมสถานักเรียนดีเด่น
 - 2.2 ควรมีการศึกษาพัฒนาเพื่อใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม โครงการ และสมัชชานักเรียนในทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2564). รายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชน ประจำปี 2563. ชัยศาสตร์ คเชนทร์สุวรรณ. (2563). การพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา].
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2559). นวัตกรรมและสื่อในการจัดการเรียนการสอน วิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 9(1), 560-581.
- ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580, (2561).
- เลิศพร อุดมพงษ์. (2564). การศึกษาบทบาทและแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. *King Prajadhipok's Institute Journal*, 19(3), 29-47.
- วีระศักดิ์ วงศ์นาแค. (2563). แนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. *Journal of MCU Nakhondhat*, 7(8), 283-295.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). คู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มส่งเสริมการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579. บริษัท ฟริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). คู่มือการจัดกิจกรรม ฝึกอบรมสภานักเรียน. โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

ภาษาอังกฤษ

- Adair, J. E. (1983). *Effective leadership: A self-development manual. (No Title)*.
- Barnard, C. I. (1971). *The Functions of the Executive*. Harvard University Press.
- Hersey, P., & Blanchard, K. H. (1982). *Leadership style: Attitudes and behaviors*.
- Lloyd, C. R. (2012). *An exploration of community college students' experiences with a leadership program* Northeastern University.